

Krzysztof Fokt, Maciej Mięka (opracowanie, wydanie i przekład), *Oppidum nostrum Mislimicze. Dokumenty monarsze dla miasta Myślenic z czasów piastowskich i jagiellońskich*, Myślenice: Muzeum Niepodległości w Myślenicach, 2022, s. 167–168

OGÓLNE POTWIERDZENIE PRAW

Do częstych dokumentów monarszych należą potwierdzenia praw i przywilejów nadanych przez poprzedników. W wieku XIII były one niezbędne, by przedłużyć obowiązywanie przywileju nadanego przez zmarłego władcę na czas rządów nowego. Wynikało to z przeświadczenia, że przywilej wiąże swą treścią wystawcę z odbiorcą. Jednakże praktyka prawna ewoluowała i w kolejnych stuleciach potwierdzenie nie było już konieczne dla dalszego obowiązywania przywileju. Zapewne wynikało to stąd, że odrzucono wspomnianą koncepcję powiązania osobistego nadawcy i odbiorcy. Uznano trwałość czynności prawnych dokonywanych przez władcę, który działał nie jako osoba indywidualna, ale jako piastun władzy w Królestwie. Nie oznaczało to jednak, że potwierdzenia nie miały istotnego znaczenia. Dokumenty istotne dla miasta, choć skrzętnie chronione i przechowywane w skrzynce radzieckiej, narażone były na zniszczenie wskutek upływu czasu oraz klęsk elementarnych. Dodatkowo beneficjent dokumentu, dzięki potwierdzeniu wcześniejszych regulacji przez nowego władcę, uzyskiwał zapewnienie, że król nie wyda nowej regulacji, która godziłaby w dotychczasowe prawa i przywileje.

Ogólne potwierdzenie myślenickich praw i przywilejów – w tym zwolnień celnych – pochodzi z 1548 r., kiedy to, już po śmierci swego ojca, Zygmunt II August na sejmie w Piotrkowie wydał stosowny dokument. Jego treść znana jest z oblaty (urzędowego wpisu) w księgach grodzkich krakowskich z 1596 r. Dokumentem tym wieńczymy naszą publikację. Owo potwierdzenie praw miasta Myślenic ma wymiar symboliczny i jest jednocześnie kolejnym przykładem troski króla o swe miasto, której przejawy widoczne były, poczynając od ustalenia statusu prawnego (przeniesienie na prawo magdeburskie), określenia ustroju, zapewnienia ram życia gospodarczego poprzez zezwolenia na założenie cechów, aż do jarmarków i sochaczek, zwolnień celnych oraz interwencji w sprawach indywidualnych.